

Landsstýrið misnýtti møguleikan

Oddagrein

LANDSSTÝRIÐ misnýtti mikudagin ein møguleika at koma burtur úr sáttmálatrættini við 21 fakfeløg á almenna arbeiðsmarknaðinum. Ístaðin fyri at góðtaka uppskotið hjá fakfeløgnum sum eitt samráðingargrundarlag, svaraði landsstýrið bara nei: Hetta hava vit ikki ráð til. Úrslitið er, at verkfallið verður hert.

SAMRÁÐINGARNEVNDIN hjá fakfeløgnum krevur fram væggin at landsstýrið skal ásanna, at feløgini eiga rættin til tey 8,5 prosentini, sum almennu lönarbeiðarnir fóru niður í lön fyrri tveimum árum síðan. Harafturat skjýtur samráðingarnevndin upp, at lönarlækkingin verður vunnin inn aftur í stigum, soleiðis at lønin er komin upp aftur í 1997.

HEVÐI landsstýrið eitt sindur av vilja at loysa trættuna, og dugdi landsstýrið at síggja óhugnaligu avleiðingarnar, eitt verkfall kann hava fyri føroyska búskapin og føroysku fólkasálina, játtaði landsstýrið at góðtaka uppskot fakfelaganna sum samráðingargrundarlag.

TAD ber jú landsstýrinum til annaðhvørt at koma við einum mótuppskoti sum t.d. at toyggja tíðina at koma upp í fulla lön longur út, ella at koma við uppskoti um ein skattalætta yvir ein kamb, sum hevði gagnað øllum føroyskum lönarbeiðarum.

ALLIR politisku flokkarnir ásannaðu undan valinum í fjør, at tað var neyðugt at skapa føroyska fólkinum betri inntækkuvíðurskipti – ella eina hægri real-løn. Eftir figgjarglógini skal skatturin lækka nakað fyrri tær hægri inntøkurnar, men munurin tykist ikki stórur hjá teimum flestu. Hann er so lítil, at hann ger ikki mun.

HENDA sáttmálatræta er tí eisini eitt stríð fyri at vísa á, at tað ber burt út ikki til at liva hjá vanligum lönarbeiðarum í Føroyum í dag. Hetta skilur landsstýrið ikki, hóast tann flokkur, sum undan seinasta lögtingsvali eina mest talaði fyri betri livikorum, situr í landsins leiðslu við ikki færri enn trimum monnum. Men nú er øll slík propagandistisk tala tagnað og føroysku loysina hjá sambandsflokkinum sóu vit einki til.

FØROYSKI lönarbeiðarin hevur borið eina tunga byrðu fyri at koma úr tí kreppu, sum fyrst og fremst tók seg upp av matadorspælinum hjá bankum, figgingarfeløgum og vinnulivsfólki. Nú sigur hann: Nú kann vera well!

BÚSKAPARÚTLITINI benda á, at figgjarglógin í ár fær minni hall enn roknað er við. Tað er at fegnast um. Tí eru tað eisini ráð at hækka lönirnar í stigum. Landsbankin hevur roknað út, at øll lönarlækkingin fer at kosta millum 20 og 25 mill. kr. netto. Skatturin kemur jú inn aftur, og harafturat hevur eitt størri peningumfar onnur positiv árin fyri búskapin. Og hetta gagnar serliga handils- og tænastruvinnuni, sum er niðarpind.

FAKFELOGGINI hava víst samráðingartilvili, men tað hevur landsstýrið ikki. Men møguleikin er har framvegis.

Sosialurin

Tey siga ikki nei til vitan og geva okkum sjónleik fyri breyð:

BBC World er heimsins størsta kelda til vitan!

Nýggja rásin BBC WORLD hevur 250 uttanlandakorrespondentar í sínum breyði. Føroyingar hava ikki ráð til ein! Heimsins kanska best kvalificeraði og mest seriøsi tíðindastovnur og vitanardepil stendur okkum í boði fyri lítlið og lætt. Tórshavnar býráð fer ikki at seta sínar borgarar aftur í svartastu miðeld? Tí hendir tað, verður tað generelt fyri stóði til alminduliga vitan, id er ráðandi í hesum landi, og tá kann av sonnum sigast "Her lades alt háð ude". Tá eru vit so forðummað, at vit eru dømd til at forpuppast í heilagari fundamentalistiskari sáligeit!

VANLIG TÍÐINDI FAKTA, ORSAKIR OG AVLEIÐINGAR

Hvussu og við hvørjari grundgeving skulu tey fara at kunna finna uppá at siga nei takk til:

Eina globala tíðindatænasta, sum 24 tímar um samdøgrið sigur frá faktisku hendinum úti í heimi, ikki bert sum turr fakta, men sum eisini sigur tær frá orsökunum og tí, sum liggur til grund fyri hendinum. Ein tíðindatænasta skráðaraseyma til tann europæiska lurtarhyggjaraskaran, id varpar út sínar tænar fastar lyklatíðir alt samdøgrið. Sum umfram tilsýr gongdina í heimsandlinum, Kina, Japan, India, USA, Bretland, Australia, New Zealand, osv. osv. Sum ummælir seinastu nýggju filmarnar. Sigur frá bestu ferðamannalundunum o.s.fr., sakliga greitt og professionelt.

ÍTROTARTÍÐINDI LOKALT, EUROPEISK OG GLOBALT

Hvussu og við hvørjari heimild og við hvørjum motivum skulu tey kunna fara at finna uppá at siga nei takk til:

Professional íttrottatíðindi, borin okkum av heimsins mest gittu íttrottarpallum og -deplum.

Við hvørjum rætti skuldu tey farið og gjørt nakað so ósakligt?

Vildi tað ikki eisini verið í so avgjört, soleiðis ófyrirrekað, at taka og slökkja sendaran og sleppa fólk uppá fjall, nú tey hava funnið eina rytmu og eru farin at seta pris uppá nettup henda hákvalitetin av sendingum, id bert BBC er kent fyri at gera?

John Smith skirvar

UM AT GERA ØLLUM TILPASSAR

Okkara blásan og hava mjøl í muninum politikkur, er um at hava kostað okkum tilverugrundarlagið. Hyggið bert eftir talinum av politiskum flokkum. Tí eitt komandi val fáa vit ivaleyst 20 ymiskar politiskar flokkar á ting. Og aftur næstu ferð tá fara vit óivað at fáa líka nógv flokkar, sum tað eru tingmenn á Føroya lögtingi.

Høvdu vit framhaldandi fingið høvi til at fylgt við gongdini í tí stríðinum, sum er íkomandi millum Canada og EF- Spania er tað møguligt, at vit av tí kundu lært, at tað ikki ber til at praktisera kompromispolitikk úti á grunninum. Canada ger tað sum rætt er, men tað er ikki lógligt. Teir eru í holt við at punktera dupultmoralska hyklið, id hevur gjørt av við flest øll fiskivinnusamfeløg í heiminum, eisini okkara. Í staðin fyri at eftirlíka fólk, tá tað snýr seg um at fáa sligið í hel heilar dagar við lítisverðum undirhaldi, átti tað at verið ein borgaraskýlda, at fylgt við í, og hildið seg

orienteraðan um tey ting, id eru av týðningi fyri at fáa hetta samfelagið (sum tey eisini eru partar av) uppá fótur aftur, skjótast tilber.

At verða rurað í blund og framhaldandi sova víðari, meðan alt húsið stendur til at rapa, tað fer ikki at bera til, og tað ber ikki til. Er tað ov nógv at vænta, at fólk (Tórshavnar Býráð), id lata seg stilla upp til at taka sær av áhugamállum almenningsins, at hesi sum sína fremstu skyldu kenna, vita um og síggja tann so avgerandi og týðandi intellektuella tørvinn hjá borgarunum tey hava bjóðað seg fram at tæna á besta hátt? Sjálvandi vita tey í Tórshavnar býráð eins og flest onnur, at tann grund eithvørt demokrati hvílir á, nettup er alt tað, id er øvugt av analafabetismu: TAD VIL SIGA AT TAD ER UPPLÝSING FRAM UM UNDIRHALD - VITAN FRAM UM OVITAN, id er tryggin - eisini fyri at Tórshavnar býráð er demokratisk valt.

AT GEVA FÓLKI SJÓNLEIK FYRI BREYÐ ER ROYNT AÐUR

Tað hevur verið roynt áður politiskt at geva fólkinum sjónleik fyri breyð! Søgna veit um tilfík dømi at siga: Nero keisari í rómverska imperiinum royndi tað við óhugnaligum úrsliti og Adolf Hitler fekk sær eitt serligt ministerium har Gobbels, við einum líka so katastrofalum úrsliti sum Nero, eisini rakk langt ávegis í royndunum, at brenna allan heiminn av. Neyvan er tað komið nógvum tað til hugs, at

Tórshavnar býráð skuldi kunna farið og valt nakra aðra ráð enn tað rásina, id tað er sjálvsagt og sjálvfylgjuligt at velja: Tað vil siga upplýsing fram um fortreyngjandi undirhald.

EINGIN ORSOK AT IVAST

Flest øll munnu ganga og hugsa, at hetta er ikki eitt mál borgarin eigur at bekymra seg nakað serligt um. Flest øll megu kenna á sær og eru sannførd um, at eitt mentað og upplýst býráð tekur eina mentaða og upplýsta avgerð. Komin í býráðið at sita, tá kunnu tey ikki verða annað enn upplýst og begávaði fólk, so øll kunnu kenna seg púra trygg. Á býráðsfundi hóskvöldið (tvs. stutt eftir at henda greinin er skrivað) verður uttan nakran sum helst iva endaliga staðfest av leiðslu býarins, at tað verður BBC World vit í komandi tíðum koma at hava sum upplýsingarkeldu uttan úr heimi - og tað er eitt gott val!

jsmith